

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie chojnickim w 2012 roku.

CZĘŚĆ II PROGNOSTYCZNA

Raport opracowany przez:
Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Analiza absolwentów w powiecie chojnickim	4
3. Bezrobotni absolwenci według poziomu wykształcenia	5
3.1. Szkoły wyższe	6
3.2. Szkoły policealne i średnie techniczne	8
3.3. Licea ogólnokształcące	12
3.4. Zasadnicze szkoły zawodowe	14
4. Podsumowanie	19

1. WSTĘP

Realizując zadania z zakresu badania popytu na pracę, Powiatowy Urząd Pracy w Chojnicach opracował raport analityczno-statystyczny pt. "Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie chojnickim w 2012 roku".

Przez *monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych* należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Celem badania jest uzyskanie informacji o liczbie absolwentów według zawodów, którzy ukończyli szkołę w 2012 roku oraz przewidywanej liczbie absolwentów w 2013 roku. Może to bowiem stanowić przesłankę dla oceny spójności systemu kształcenia z potrzebami lokalnego rynku pracy.

Monitoring składa się z dwóch części: diagnostycznej i prognostycznej.

Niniejsze opracowanie stanowi II część monitoringu (prognostyczną) i zawiera analizę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie chojnickim w latach 2012-2013.

Niniejszy raport zawiera:

- analizę bezrobocia wśród absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie chojnickim;
- analizę bezrobotnych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych (z wyłączeniem szkół wyższych) według poziomu wykształcenia (rodzaju ukończonej szkoły) oraz zawodów.

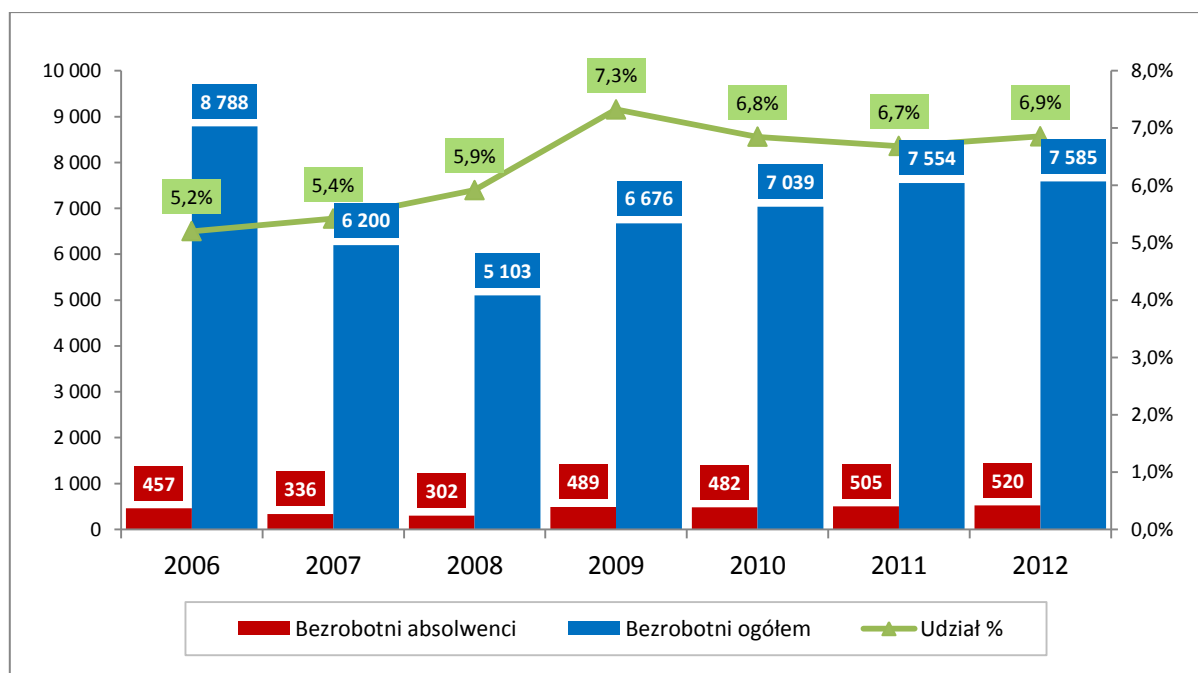
W opracowaniu wykorzystano wyniki badań GUS oraz dane o uczniach i absolwentach szkół ponadgimnazjalnych pochodzących z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) Ministerstwa Edukacji Narodowej.

2. ANALIZA BEZROBOCIA WŚRÓD ABSOLWENTÓW W POWIECIE CHOJNICKIM

Absolwenci różnych typów szkół z różnych placówek szkolnych w końcu 2012 roku stanowili 6,9% wszystkich bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach (rok wcześniej odsetek ten wynosił 6,7%).

Z przeprowadzonej analizy wynika, że odsetek bezrobotnych absolwentów w latach 2006-2009 systematycznie wzrastał, dopiero w latach 2010-2011 roku zaobserwowano spadek procentowego udziału badanej grupy w stosunku do ogółu bezrobotnych. W badanym 2012 roku odsetek bezrobotnych absolwentów okazał się wyższy w stosunku do roku poprzedniego o 0,2 punktu procentowego.

Wykres 1. Bezrobocie wśród absolwentów powiatu chojnickiego w latach 2006-2012 (stan na 31 XII)

Według danych podanych przez Centrum Informatyczne Edukacji, w końcu września 2012, w obszarze działania Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach zlokalizowanych było łącznie 40 szkół ponadgimnazjalnych (z wyłączeniem szkół wyższych). Wśród nich: 18 liceów ogólnokształcących (w tym 5 liceów uzupełniających dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych), 6 szkół policealnych, 7 techników, 9 zasadniczych szkół zawodowych (w tym 2 szkoły specjalne przysposabiające do pracy).

3. BEZROBOTNI ABSOLWENCI WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Informację o liczbie absolwentów kończących szkoły w 2012 r. i przewidywanej liczbie absolwentów w 2013 r. uzyskano ze szkół ponadgimnazjalnych funkcjonujących na terenie powiatu chojnickiego.

W 2012 r. naukę w tych szkołach ukończyło łącznie 1.791 absolwentów (tj. o 133 absolwentów mniej niż rok wcześniej). Przewiduje się, że w 2013 roku liczba ta wzrośnie o 14,2% i wyniesie 2.045 absolwentów.

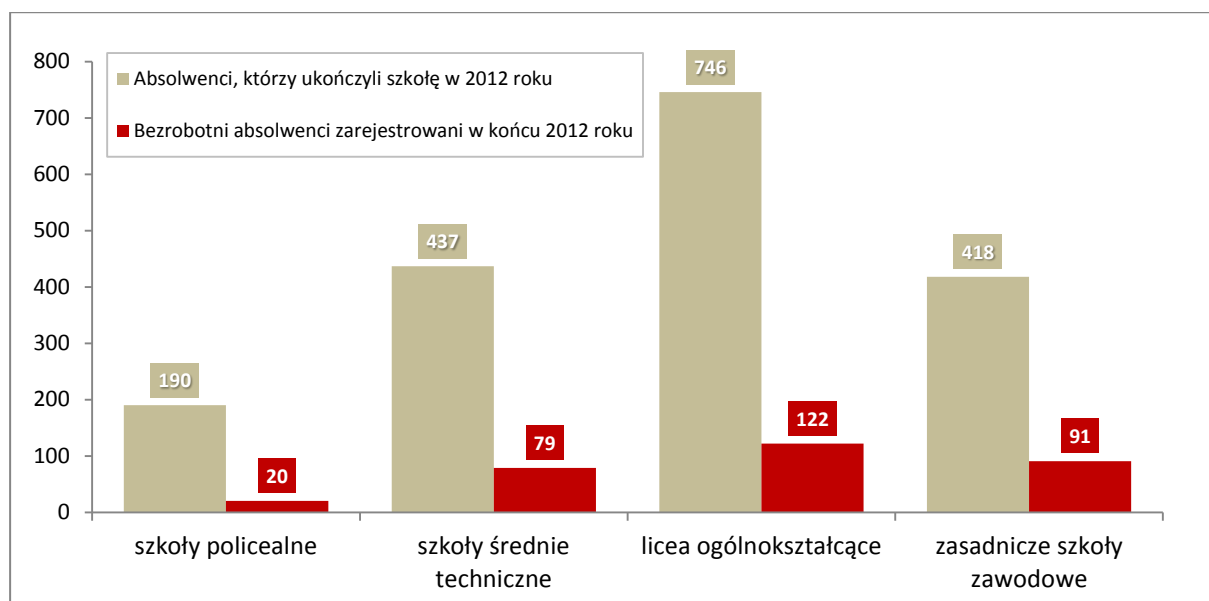
Tabela 1. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu chojnickiego w 2012 roku wg typów szkół.

Typ szkoły	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2012	Bezrobotni absolwenci zarejestrowani w PUP Chojnice w końcu roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013
szkoły policealne	190	20	222
szkoły średnie techniczne (technika i licea zawodowe)	437	79	456
licea ogólnokształcące	746	122	927
zasadnicze szkoły zawodowe	418	91	440
Razem:	1.791	312	2.045

Przeważającą większość bezrobotnych absolwentów wśród osób opuszczających mury szkolne w 2012 roku stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnym – 41,3% wszystkich absolwentów szkół ponadgimnazjalnych mających swe siedziby na terenie powiatu chojnickiego.

Na drugim miejscu pod względem liczebności znaleźli się absolwenci techników i liceów zawodowych, którzy w 2012 roku stanowili 24,2% ogółu absolwentów szkół ponadgimnazjalnych. Natomiast absolwenci zasadniczych zawodowych oraz szkół policealnych stanowili odpowiednio: 23,1% oraz 11,4% badanej grupy.

Wykres 2. Bezrobotni absolwenci szkół ponadgimnazjalnych w powiecie chojnickim wg poziomu wykształcenia (stan na 31.12.2012 r.)

3.1. SZKOŁY WYŻSZE

Na terenie powiatu chojnickiego w 2012 roku funkcjonowały 2 uczelnie wyższe:

- Sopotcka Szkoła Wyższa – Wydział Zamiejscowy w Chojnicach
- Pomorska Wyższa Szkoła Humanistyczna „Pomerania”

Z uwagi na fakt, iż dane publikowane przez Główny Urząd Statystyczny dot. absolwentów uczelni wyższych są publikowane w układzie ogólnym (bez uwzględnienia liczby absolwentów poszczególnych filii oraz oddziałów i wydziałów zamiejscowych) w niniejszym opracowaniu skupimy się jedynie na analizie absolwentów PWSH „Pomerania”.

W okresie od stycznia do grudnia 2012 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach zarejestrowano 17 absolwentów Powszechnej Wyższej Szkoły Humanistycznej „Pomerania”, którzy uzyskali dyplom tej uczelni w 2012 roku i stanowili oni 8,8% ogółu absolwentów opuszczających mury tej uczelni w 2012 roku.

Spośród wymienionych wyżej osób:

- 13 osób to absolwenci kierunku Pedagogika
- 4 osoby ukończyły studia na kierunku Administracja

Tabela 2. Liczba absolwentów PWSH „Pomerania” zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach w 2012 roku.

KIERUNEK	SPECJALNOŚĆ	LICZBA ABSOLWENTÓW W ROKU AKADEMICKIM		
		2012		
		Absolwenci	Absolwenci, którzy po uzyskaniu dyplomu zarejestrowali się w PUP Chojnice w okresie I-XII	%
PEDAGOGIKA	Przedszkolna i wczesnoszkolna	61	7	11,5%
	Resocjalizacja	34	1	2,9%
	Opiekuńczo-wychowawcza i socjoterapia	19	3	15,8%
	Praca socjalna	11	2	18,2%
<i>Łącznie pedagogika</i>		125	13	10,4%
ADMINISTRACJA	Publiczno-gospodarcza	41	1	2,4%
	Celno-karno-skarbowa	28	3	10,7
<i>Łącznie administracja</i>		69	4	5,8%
ŁĄCZNIE ABSOLWENCI		194	17	8,8%

Źródło: Opracowanie własne Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach

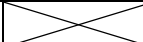
3.2. SZKOŁY POLICEALNE I ŚREDNIE TECHNICZNE

Analiza danych wykazała, że w 2012 r., w powiecie chojnickim szkoły policealne ukończyło 190 osób natomiast średnie zawodowe 437 osób.

Prognozy przewidują, że w 2013 roku nastąpi wzrost zarówno liczby absolwentów szkół policealnych o 32 osoby (tj. 16,8%) jak i absolwentów techników o 19 osób (tj. 4,3%).

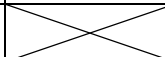
Zgodnie z danymi wykazanymi w tabeli nr 1 (str. 5), w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach w końcu 2012 roku pozostawało 20 absolwentów szkół policealnych i średnich technicznych z terenu powiatu chojnickiego. Należy jednak podkreślić, że dane te dotyczą jedynie osób posiadających zawód tj. tych, które w momencie rejestracji w urzędzie pracy przedstawiły dyplom uzyskania kwalifikacji zawodowych pozyskany w drodze pozytywnego zaliczenia egzaminu zawodowego. W ostatnich latach coraz większa rzesza absolwentów zalicza z wynikiem negatywnym egzamin zawodowy bądź w ogóle do niego nie przystępuje. Takie osoby, pomimo ukończenia technikum bądź szkoły policealnej, ze względu na brak dokumentu poświadczającego nabyte kwalifikacje są ewidencjonowane w urzędzie pracy w kategorii osób „bez zawodu”.

Tabela 3. Struktura zawodowa absolwentów szkół policealnych według szkół i zawodów w powiecie chojnickim w latach 2012 i 2013.

Lp	Nazwa szkoły	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013	Deficyt/ Nadwyżka na rynku pracy*
SZKOŁY POLICEALNE					
1	Policealne Studium Zawodowe ul. Główna 11, 89-650 Malachin	Technik handlowiec	0	10	N
2	BZDZ Szkoła Biznesu ul. Lichnowska 5 89-620 Chojnice	Technik usług fryzjerskich	9	7	N
		Technik usług kosmetycznych	14	12	N
3	Policealne Studium Farmaceutyczne ul. Nowe Miasto 6, 89-600 Chojnice	Technik farmaceutyczny	25	20	D
4	Policealna Szkoła dla Dorosłych ul. Świętopełka 3, 89-620 Chojnice	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy	10	23	N
		Technik administracji	26	30	N
		Technik informatyk	9	22	N
		Technik hotelarstwa	17	23	N
5	Wojewódzka Szkoła Policealna dla Młodzieży ul. Świętopełka 3, 89-620 Chojnice	Technik masażysta	0	23	N
6	Wojewódzka Szkoła Policealna dla Dorosłych ul. Świętopełka 3, 89-620 Chojnice	Technik masażysta	15	0	N
		Opiekunka dziecięca	15	0	D
		Opiekun medyczny	50	52	N
OGÓŁEM			190	222	

*N – oznacza zawód nadwyżkowy, D – oznacza zawód deficytowy, Źródło: Monitoring zawodów <https://mz.praca.gov.pl>

Tabela 4. Struktura zawodowa absolwentów szkół średnich technicznych według szkół i zawodów w powiecie chojnickim w latach 2012 i 2013.

Lp	Nazwa szkoły	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013	Deficyt/ Nadwyżka na rynku pracy*
SZKOŁY ŚREDNIE TECHNICZNE					
1	Szkoła Muzyczna I Stopnia ul. Grunwaldzka 6, 89-600 Chojnice	Muzyk	7	14	N
2	Technikum nr 1 ul. Kościerska 11, 89-604 Chojnice	Technik budownictwa	25	26	N
		Technik elektryk	22	24	N
		Technik elektronik	25	16	N
		Technik mechanik	23	27	N
		Technik informatyk	27	32	N
3	Technikum nr 2 ul. Dworcowa 1, 89-620 Chojnice	Technik rolnik	29	21	N
		Technik żywienia i gospodarstwa domowego	27	37	N
		Technik ekonomista	24	22	N
		Technik organizacji usług gastronomicznych	13	0	N
4	Technikum nr 3 ul. Sukienników 13, 89-600 Chojnice	Technik geodeta	28	26	N
		Technik cyfrowych procesów graficznych	0	21	brak danych
		Technik technologii drewna	12	0	N
		Technik technologii odzieży	13	0	N
		Technik hotelarstwa	28	29	N
5	Technikum ul. Nowe Miasto 4-6, 89-600 Chojnice	Technik ekonomista	30	30	N
		Technik informatyk	28	30	N
		Technik handlowiec	26	26	N
6	Technikum w Malachinie ul. Główna 11, 89-650 Malachin	Technik ekonomista	17	17	N
		Technik informatyk	12	13	N
		Technik handlowiec	21	22	N
7	Technikum nr 4 ul. Angowicka 45, 89-600 Chojnice	Kucharz	0	9	N
		Technik usług fryzjerskich	0	14	N
OGÓŁEM			437	456	

***N** – oznacza zawód nadwyżkowy, **D** – oznacza zawód deficytowy
Źródło: Monitoring zawodów <https://mz.praca.gov.pl>

W powiecie chojnickim w badanym okresie na poziomie wykształcenia średniego i policealnego uczniowie kształceni byli ogółem na 25 kierunkach.

W 2012 roku na omawianym poziomie wykształcenia najwięcej absolwentów ukończyło kształcenie w zawodach:

- **technik informatyk** (76 osób, tj. 12,1% ogółu absolwentów szkół średnich zawodowych i policealnych z terenu powiatu chojnickiego).
- **technik ekonomista** (71 osób, tj. 11,3%),
- **opiekun medyczny** (50 osób, tj. 8,0%).

Należy podkreślić, że w końcu 2012 roku każdy z tych zawodów należał do grupy **zawodów nadwyżkowych**.

W okresie styczeń-grudzień 2012 r. w PUP Chojnice zarejestrowały się 63 osoby (w tym 23 absolwentów) w zawodzie **technik informatyk**, natomiast w badanym okresie tut. urząd dysponował zaledwie 5 ofertami pracy dla osób w tym zawodzie. W końcu 2012 roku w ewidencji PUP Chojnice pozostawało 47 osób legitymujących się zawodem technik informatyk (w tym 12 absolwentów).

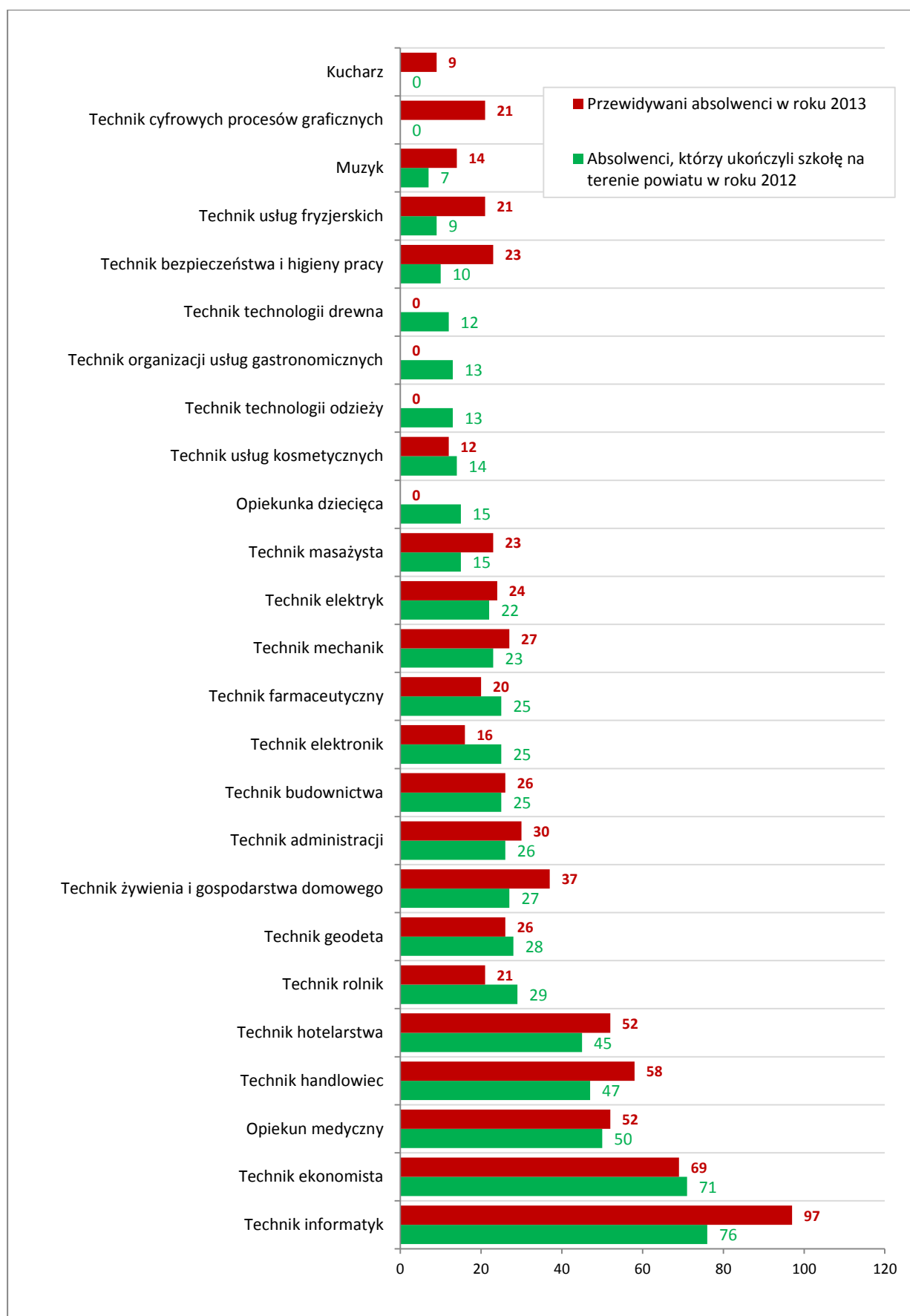
Jeszcze mniej korzystnie przedstawia się sytuacja dla zawodu **technik ekonomista**, gdzie napływ bezrobotnych w 2012 roku wyniósł 245 osób (w tym 28 absolwentów) przy zerowym napływie ofert pracy w badanym okresie w tym zawodzie. Na koniec grudnia 2012 r. w ewidencji PUP Chojnice pozostawało 259 techników ekonomistów z czego 16 osób to absolwenci. Należy podkreślić, że zawód „technik ekonomista” od lat znajduje się w czołówce najliczniej reprezentowanych zawodów wśród osób bezrobotnych pozostających w ewidencji w PUP Chojnice.

W przypadku **opiekunów medycznych** w 2012 roku PUP Chojnice odnotował napływ 15 osób w tym zawodzie (z tego 5 osób to absolwenci), natomiast w badanym roku do tut. urzędu zgłoszono 6 wolnych miejsc pracy dla osób posiadających ten zawód.

Z uwagi na fakt, że wszystkie z omawianych wyżej zawodów znalazły się na liście zawodów nadwyżkowych, można stwierdzić, że mogą wystąpić problemy z znalezieniem zatrudnienia dla tych kategorii osób.

Wśród absolwentów szkół policealnych i średnich zawodowych kończących szkoły **w roku 2012 największe szanse na znalezienie zatrudnienia w powiecie chojnickim mieli technicy farmaceutyczni oraz opiekunki dziecięce**. Spośród wszystkich realizowanych w powiecie chojnickim kierunków kształcenia na poziomie policealnym i średnim zawodowym, w badanym okresie jedynie te zawody wykazywały deficyt na rynku pracy.

Wykres 3. Absolwenci szkół policealnych i średnich zawodowych rocznik 2012 oraz przewidywani absolwenci na 2013 rok według zawodów.

Z analizy dostarczonych danych wynika, że w przypadku 23 zawodów, tj. 92,0%, na poziomie wykształcenia policealnego i średniego zawodowego, na terenie powiatu chojnickiego szkoły kształcą swoich uczniów w zawodach nadwyżkowych.

Absolwenci tych kierunków będą mieć niewielkie szanse na znalezienie zatrudnienia. W celu poprawy sytuacji młodych ludzi na rynku pracy należałoby więc nieco zmodyfikować niektóre kierunki kształcenia.

Zasadnym zdawałoby się kształcenie w zawodach: **Pracownik kancelaryjny, Technik prac biurowych, Asystentka stomatologiczna**, gdyż właśnie między innymi, te zawody i specjalności w 2012 r. wykazały deficyt na rynku pracy powiatu chojnickiego.

3.3. LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

W powiecie chojnickim, w końcu grudnia 2012 r. wśród bezrobotnych absolwentów – najliczniejszą grupę 258 osób (tj. 49,6%) stanowili młodzi ludzie nieposiadający żadnych kwalifikacji zawodowych. Grupę tę w znacznej części stanowią absolwenci liceów ogólnokształcących z terenu powiatu chojnickiego jednakowoż, jak już wspomniano przy okazji analizy absolwentów techników i szkół policealnych, w grupie osób „bez zawodu” znajdziemy także absolwentów zarówno techników, szkół policealnych jak również zasadniczych zawodowych, którzy nie uzyskali zawodu w drodze zaliczenia egzaminu zawodowego.

Licea ogólnokształcące z terenu powiatu chojnickiego ukończyło w 2012 roku łącznie 746 absolwentów i stanowili oni najliczniejszą grupę absolwentów kończących naukę w analizowanym okresie.

Należy podkreślić, iż dominacja liczebna absolwentów i bezrobotnych absolwentów kończących licea ogólnokształcące nie potwierdza jednoznacznie faktu, że ten rodzaj szkół „produkuje” najwięcej bezrobotnych absolwentów. Uwzględniając udział procentowy liczby bezrobotnych absolwentów, którzy ukończyli dany rodzaj szkoły na terenie powiatu chojnickiego i na koniec 2012 r. pozostawali w ewidencji urzędu pracy do liczby absolwentów kończących dany rodzaj szkoły na terenie powiatu chojnickiego odnotowano, że najliczniej w ewidencji urzędu pracy pozostawali absolwenci szkół zasadniczych zawodowych (21,8%) oraz szkół średnich technicznych (18,1%). Natomiast osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące stanowiły 16,4 % ogólnej liczby absolwentów LO.

Tabela 5. Struktura zawodowa absolwentów liceów ogólnokształcących i liceów profilowanych według szkół i zawodów w powiecie chojnickim w latach 2012 i 2013.

Lp	Nazwa szkoły	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013
LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE I LICEA PROFILOWANE				
1	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych ul. Ogrodowa 2, 89-632 Brusy	Bez zawodu	41	49
2	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące ul. Ogrodowa 2, 89-632 Brusy	Bez zawodu	0	29
3	Kaszubskie Liceum Ogólnokształcące ul. Ogrodowa 2, 89-632 Brusy	Bez zawodu	41	53
4	Uzupeln. Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych ul. Chojnicka 3, 89-652 Łąg	Bez zawodu	0	33
5	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych ul. Chojnicka 3, 89-652 Łąg	Bez zawodu	18	24
6	Liceum Ogólnokształcące ul. Szkolna 3, 89-650 Czersk	Bez zawodu	154	132
7	Prestige Liceum Ogólnokształcące ul. Kościuszki 6, 89-650 Czersk	Bez zawodu	0	8
8	Katolickie Liceum Ogólnokształcące ul. Grunwaldzka 1, 89-600 Chojnice	Bez zawodu	18	18
9	II Liceum Ogólnokształcące w Chojnicach ul. Świętopełka 1, 89-620 Chojnice	Bez zawodu	156	155
10	Chojnicka Szkoła Realna Uzupełniające LO dla Dorosłych ul. Angowicka 45, 89-600 Chojnice	Bez zawodu	0	39
11	Chojnicka Szkoła Realna Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych ul. Angowicka 45, 89-600 Chojnice	Bez zawodu	0	14
12	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych ul. Główna 11, 89-650 Malachin	Bez zawodu	0	26
13	Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące ul. Główna 11, 89-650 Malachin	Bez zawodu	0	25
14	Uzupełniające LO dla Dorosłych ul. Świętopełka 3, 89-620 Chojnice	Bez zawodu	36	55
15	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych ul. Świętopełka 1, 89-620 Chojnice	Bez zawodu	35	36
16	I Liceum Ogólnokształcące ul. Kościerska 11, 89-604 Chojnice	Bez zawodu	56	32
17	Liceum Ogólnokształcące ul. Nowe Miasto 4-6, 89-600 Chojnice	Bez zawodu	191	199
OGÓŁEM			746	927

Źródło: Monitoring zawodów <https://mz.praca.gov.pl>

Szacuje się, że w roku 2013 liczba absolwentów liceów ogólnokształcących, pozostających w grupie „bez zawodu” zwiększy się w stosunku do roku 2012 o 181 osób tj. 24,3%.

Absolwenci legitymujący się wykształceniem średnim ogólnokształcącym z reguły nie podejmują decyzji o rejestracji w powiatowym urzędzie pracy ze względu na chęć kontynuacji nauki. Część ich jednak zamierza nadal się kształcić, jednak w systemie studiów zaocznych, wówczas decyzja o rejestracji wynika z chęci zdobycia pracy i pieniędzy na studia.

3.4. ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE

Bezrobotni absolwenci zasadniczych szkół zawodowych funkcjonujących na terenie powiatu chojnickiego, stanowili w końcu 2012 roku – 21,8% ogólnej populacji absolwentów pozostających w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach.

W badanym okresie szkoły zawodowe w powiecie chojnickim ukończyło 418 absolwentów i szacuje się, że w roku 2013 liczba ta wzrośnie o 22 osoby (tj. 5,3%) i wyniesie 440 absolwentów.

Tabela 6. Struktura zawodowa absolwentów zasadniczych szkół zawodowych według szkół i zawodów w powiecie chojnickim w latach 2012 i 2013.

Lp	Nazwa szkoły	Nazwa zawodu	Absolwenci, którzy ukończyli szkołę w roku 2012	Przewidywani absolwenci w roku 2013	Deficyt / Nadwyżka na rynku pracy*
ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE					
1	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 1 ul. Kościarska 11, 89-604 Chojnice	Murarz	11	0	N
		Technolog robót wykończeniowych w budownictwie	0	16	N
		Ślusarz	12	10	N
2	Zasadnicza Szkoła Zawodowa ul. Główna 11, 89-650 Malachin	Kucharz małej gastronomii	11	12	N
		Fryzjer	10	7	N
		Sprzedawca	46	32	N
		Rolnik	2	1	N
		Murarz	2	3	N
		Cieśla	0	1	D
		Malarz-tapeciarz	0	1	N
		Ślusarz	7	5	N
		Mechanik pojazdów samochodowych	18	24	N
		Zegarmistrz	0	1	brak danych
		Elektryk	2	4	D
		Elektromechanik pojazdów samochodowych	0	1	N
		Monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych	1	0	N
		Rzeźnik - wędliniarz	0	1	N
		Cukiernik	0	2	N
		Piekarz	2	2	N
Stolarz	10	11	N		
Tapicer	0	1	N		
3	Zasadnicza Szkoła Zawodowa ul. Ogrodowa 2, 89-632 Brusy	Kucharz małej gastronomii	9	8	N
		Fryzjer	4	5	N
		Sprzedawca	27	23	N
		Rolnik	5	4	N
		Murarz	3	3	N
		Kamieniarz	0	1	N

		Cieśla	2	0	D
		Dekarz	1	0	D
		Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	7	2	N
		Malarz - tapeciarski	0	2	N
		Lakiernik	2	1	D
		Błacharz samochodowy	5	4	N
		Ślusarz	1	8	N
		Operator obrabiarek skrawających	3	5	N
		Mechanik pojazdów samochodowych	6	10	N
		Elektryk	3	0	N
		Rzeźnik - wędliniarz	1	1	N
		Piekarz	2	1	N
		Stolarz	6	9	N
4	Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 2 ul. Angowicka 45, 89-600 Chojnice	Kucharz małej gastronomii	19	19	N
		Fryzjer	22	26	N
		Sprzedawca	33	46	N
		Ogrodnik	0	2	D
		Rolnik	2	5	N
		Murarz	15	11	N
		Monter instalacji i urządzeń sanitarnych	4	5	N
		Malarz - tapeciarski	0	1	N
		Lakiernik	4	4	D
		Błacharz samochodowy	1	3	N
		Ślusarz	2	10	N
		Mechanik pojazdów samochodowych	38	44	N
		Elektryk	4	5	D
		Elektromechanik	4	2	N
		Elektromechanik pojazdów samochodowych	3	1	N
		Rzeźnik - wędliniarz	8	2	N
		Cukiernik	2	1	N
		Piekarz	3	5	N
Stolarz	9	5	N		
5	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna ul. Angowicka 45, 89-600 Chojnice	Kucharz małej gastronomii	8	10	N
		Ślusarz	9	0	N
6	Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna ul. Główna 11, 89-650 Malachin	Kucharz małej gastronomii	2	0	N
		Sprzedawca	2	3	N
		Rolnik	0	1	N
		Mechanik pojazdów samochodowych	0	1	N
		Cukiernik	0	2	N
		Stolarz	0	1	N
		Tapicer	0	1	N
Obuwnik	3	0	N		
OGÓŁEM:			418	440	

*N – oznacza zawód nadwyżkowy, D – oznacza zawód deficytowy; Źródło: Monitoring zawodów <https://mz.praca.gov.pl>

Na poziomie wykształcenia zawodowego w 2012 roku kształciło się w powiecie chojnickim uczniów w 27 zawodach, a opisywaną grupę najliczniej reprezentowali absolwenci posiadający następujące kwalifikacje zawodowe:

- **sprzedawcy** (108 osób, tj. 25,8% ogółu absolwentów kończących w 2012 roku zasadnicze szkoły zawodowe);
- **mechanicy pojazdów samochodowych** (62 osoby, tj. 14,8%);
- **kucharze małej gastronomii** (49 osób, tj. 11,7%);
- **fryzjerzy** (36 osób, tj. 8,6%);
- **ślusarze** (31 osób, tj. 7,4%);
- **murarze** (31 osób, tj. 7,4%);
- **stolarze** (25 osób, tj. 6,0%).

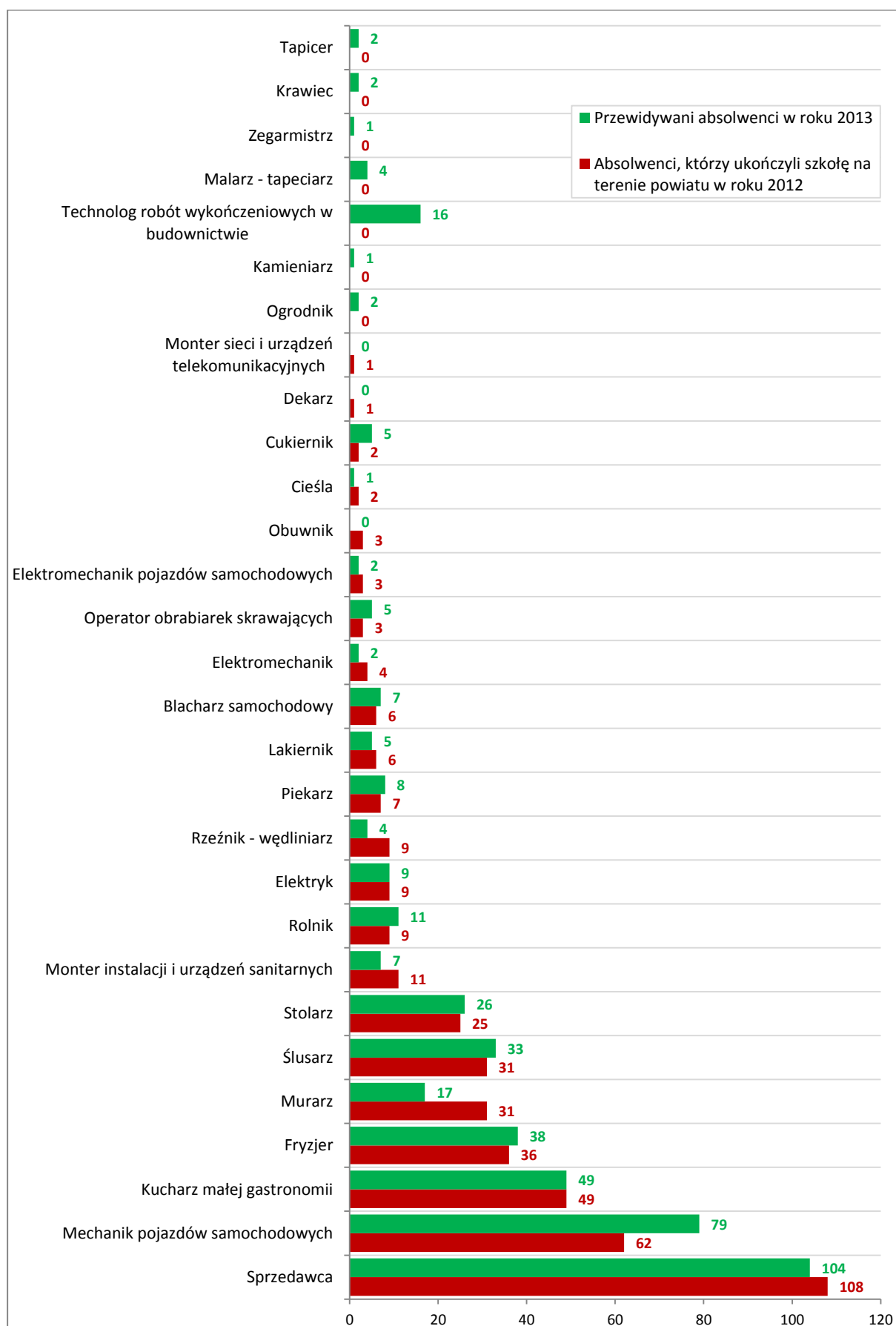
Wszystkie z wyżej wymienionych zawodów należały w końcu 2012 roku do grupy **zawodów nadwyżkowych** na rynku pracy powiatu chojnickiego.

Co czwarty absolwent z wykształceniem zasadniczym zawodowym posiadał kwalifikacje w zawodzie **sprzedawca** i szacuje się, że w 2013 roku liczba absolwentów w tym zawodzie będzie wyższa o 4 osoby w stosunku do roku 2012. Zwiększenie liczby kształconych sprzedawców może oznaczać, że absolwenci tego kierunku mogą natrafić na barierę ograniczonej możliwości podjęcia pracy, tym bardziej, że jest to zidentyfikowany zawód nadwyżkowy. Ponadto istotnym pozostaje fakt, że w ogólnej populacji zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Chojnicach bezrobotnych zawod sprzedawca, od dłuższego czasu, zajmuje pierwsze miejsce w rankingu najliczniej reprezentowanych zawodów. Również pozostałe zawody przedstawione powyżej należą do ścisłej czołówki najliczniej reprezentowanych zawodów wśród osób bezrobotnych w powiecie chojnickim.

Niepokojący jest fakt, że w badanym okresie, w powiecie chojnickim, na 27 kierunków kształcenia na poziomie zawodowym aż 22 zawody (tj. 81,5%) stanowiły zawody nadwyżkowe.

Jedynie 5 kierunków kształcenia, realizowanych przez szkoły w powiecie chojnickim na poziomie zasadniczym zawodowym, wykazywało w 2012 roku **deficyt** na lokalnym rynku pracy powiatu chojnickiego, a wśród absolwentów chojnickich szkół zawodowych największe szanse na znalezienie zatrudnienia miały osoby w zawodach: **cieśla, dekarz, elektryk, ogrodnik, lakiernik**.

Wykres 4. Absolwenci szkół zasadniczych zawodowych rocznik 2012 oraz przewidywani absolwenci na 2013 rok według zawodów.

Przeprowadzona analiza wykazała niedostosowanie oferty edukacyjnej kierowanej do ludzi młodych do realnych potrzeb lokalnego rynku pracy. Zatem w celu poprawy sytuacji absolwentów na rynku pracy konieczna zdawałaby się modyfikacja niektórych kierunków kształcenia.

Na poziomie wykształcenia zawodowego, w 2012 roku deficyt siły roboczej zaobserwowano między innymi w zawodach z branży stoczniowej: **Monter konstrukcji stalowych, Spawacz metodą MAG i MIG, Oczyszczacz konstrukcji stalowych, Operator suwnic.**

Ponadto największy średniomiesięczny napływ ofert pracy wśród zawodów deficytowych na poziomie wykształcenia zawodowego odnotowano między innymi w zawodach: **Szwaczka, Rozbieracz-wykrawacz, Przetwórca ryb.**

Poszukiwani są również wykwalifikowani pracownicy w branży transportowej głównie **kierowcy samochodów ciężarowych** oraz **kierowcy samochodów dostawczych.**

Tabela 7. Liczba kierunków kształcenia w powiecie chojnickim z podziałem na zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone według poziomu wykształcenia w latach 2012/2013

Poziom wykształcenia	liczba kierunków kształcenia			
	Ogółem	zawody deficytowe	zawody nadwyżkowe	zawody zrównoważone
<i>policealne i średnie zawodowe</i>	25	2	23	0
<i>zasadnicze zawodowe</i>	27	5	22	0
OGÓŁEM	52	7	45	0

Źródło: Opracowanie własne Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach

4. PODSUMOWANIE

Szkoły ponadgimnazjalne (z wyłączeniem uczelni wyższych) w 2012 r. w powiecie chojnickim ukończyło 1.791 osób i przewiduje się, że w 2013 roku liczba ta wzrośnie do poziomu 2.045 osób.

Najliczniejszą grupę absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie chojnickim, stanowiły osoby „bez zawodu”, tj. absolwenci liceów ogólnokształcących (746 osób, tj. 41,7%). Szacuje się, że w 2012 roku liczba absolwentów tych szkół zwiększy się o 181 osób (tj. 24,3%) w stosunku do roku poprzedniego.

Niedostosowanie oferty edukacyjnej do faktycznego zapotrzebowania na określone kwalifikacje i specjalności na rynku pracy powiatu chojnickiego zaobserwowano na wszystkich poziomach kształcenia.

W przypadku szkół zasadniczych zawodowych największą liczbę młodych osób kształci się w zawodach, które nie dość, że należą do grupy zawodów nadwyżkowych to jeszcze od dłuższego czasu zajmują czołowe miejsca w rankingu zawodów najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne w powiecie chojnickim (sprzedawca, mechanik pojazdów samochodowych, ślusarz, stolarz, murarz).

Podobnie przedstawia się sytuacja w przypadku szkół policealnych i średnich zawodowych, gdzie większość absolwentów posiada zawód należący do grupy zawodów nadwyżkowych. Wśród nich jest również zawód technik ekonomista, znajdujący się w czołówce najliczniej reprezentowanych zawodów przez ogół osób bezrobotnych z terenu powiatu chojnickiego.

Należy jednak podkreślić, iż zarówno szkoły policealne, technika jak i zasadnicze szkoły zawodowe stale uatrakcyjniają i wzbogacają swą ofertę edukacyjną o kierunki, które na lokalnym rynku pracy są poszukiwane przez pracodawców. W ostatnich latach w szkołach ponadgimnazjalnych usytuowanych na terenie powiatu chojnickiego uruchomiono kształcenie między innymi na następujących kierunkach: opiekun osoby starszej, terapeuta zajęciowy, technik farmaceutyczny, technik logistyk, technik cyfrowych procesów graficznych, dekarz, ogrodnik. Wszystkie z wymienionych zawodów były specjalnościami, wykazującymi deficyt na lokalnym rynku pracy. Oznacza to, że władze szkół dostrzegają potrzebę stałego monitorowania dynamicznie zmieniających się trendów na rynku pracy.

Reasumując, we wszystkich szkołach powiatu chojnickiego dominuje kształcenie młodzieży w zawodach generujących bezrobocie. Niektóre z tych zawodów stale deformują rynek pracy. Na 52 zaproponowane przez szkoły kierunki kształcenia aż 86,5% (tj. 47 zawodów) stanowiły zawody nadwyżkowe, natomiast zaledwie 13,5% (7 zawodów) to zawody deficytowe .

Aby ułatwić młodym ludziom wejście na rynek pracy, Centrum Aktywizacji Zawodowej Powiatowego Urzędu Pracy w Chojnicach oferuje absolwentom szereg usług i instrumentów rynku pracy przewidzianych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Wyniki analiz mogą stanowić przesłankę dla oceny spójności systemu kształcenia z potrzebami lokalnego rynku pracy. Systematyczne monitorowanie zmian zachodzących na rynku pracy w zakresie edukacji i kształcenia zawodowego, pozwoli na określenie zawodów wywierających największy wpływ na rynek pracy i będzie stanowiło podstawę do opracowania działań na rzecz dostosowania kierunków kształcenia do wymagań lokalnego rynku pracy.